doel 1

- Je leert sommen als 12 × 64 cijferend uitrekenen en je begrijpt wat je opschrijft.

start

Reken uit.

10 × 94 = 940	10 × 28 = 280	10 × 73 = 730	10 × 19 = 190
10 × 41 = 410	10 × 72 = 720	10 × 34 = 340	10 × 28 = 280
10 × 63 = 630	10 × 19 = 190	10 × 56 = 560	10 × 95 = 950

hulp S

```
  4 7
  1 3  ×
-------
  1 4 1
  4 7 0  +
-------
  6 1 1
```

10 × 47 = 470
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

10 × 47 = 470
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

stap 1: 3 × 47 = 141
stap 2: 10 × 47 = 470
stap 3: 141 + 470 optellen

F

splitsen

13 × 47 = 120 + 21
10 × 47 + 3 × 47 =
470 + 141 = 611

1

Welke som hoort erbij?
Reken uit met cijferen.

Een stacaravan kost € 64,- per dag.
Familie Evers huurt de caravan 12 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 12 × 64

```
  64
  12  ×
 128
 640  +
 768
```

antwoord: € 768,-

Een tent kost € 36,- per dag.
Familie van Dijk huurt de tent 14 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 14 × 36

```
  36
  14  ×
 144
 360  +
 504
```

antwoord: € 504,-

2

Zet de getallen onder elkaar in je schrift. Schrijf op als bij de Hulp.
Reken uit met cijferen.

11 × 85 = 935	14 × 73 = 1022	16 × 64 = 1024
13 × 67 = 871	12 × 92 = 1104	

hoe ging het?

3 Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Een stacaravan kost € 97,- per dag.
Familie Jansen huurt de caravan 14 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 14 x 97

97
14 ×
388
970 +
1358

antwoord: € 1358,-

Een boot kost € 48,- per dag.
Familie Peters huurt de boot 15 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 15 x 48

48
15 ×
240
480 +
720

antwoord: € 720,-

4 Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Reken uit met cijferen.

13 × 83 = 1079

15 × 47 = 705

13 × 75 = 975

17 × 92 = 1564

16 × 56 = 896

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

56
16 ×
336
560 +
896

5 Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

53 tegels

12 rijen

Hoeveel tegels liggen er op het plein?

som: 12 x 53 of 53 x 12

antwoord: 636 tegels

53
12 ×
106
530 +
636

6 Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

64 tegels

18 rijen

Hoeveel tegels liggen er op het plein?

som: 18 x 64 of 64 x 18

antwoord: 1152 tegels

```
  64
  18 x
 512
 640 +
1152
```

7 Wat kan onder de vlek staan? Vul in.

```
  62
   15 x
 310
 620 +
 930
```

```
  36
  13 x
 108
 360 +
 468
```

```
  53
  14 x
 212
 530 +
 742
```

```
  75
  16 x
 450
 750 +
1200
```

```
  44
  12 x
 88
 440 +
 528
```

8 Welke som hoort erbij?

Reken handig.

Sportclub De Sprinters koopt nieuwe sportkleding voor het jeugdteam.
Er zitten 13 kinderen in het jeugdteam.
Ieder kind krijgt een shirt, een broekje, sokken en schoenen.
Hoeveel kost dat voor het team?

som: 13 x 84

antwoord: € 1092,-

Laat zien hoe je rekent.

Handig is: 25 + 12 + 8 + 39 = 84,
13 x 84 = 1092

kijk terug

ga naar taak 1 op bladzijde 4

```
  73
  13 x
 219
 730 <-
 +
 949
```

Maak de som af. Waar komt de 0 in de vierde regel vandaan? 10 x 73 = 730

doel 1

- Je leert sommen als 12 × 64 cijferend uitrekenen en je begrijpt wat je opschrijft.

start

Reken uit.

10 × 56 = 560	10 × 23 = 230	10 × 41 = 410	10 × 65 = 650
10 × 81 = 810	10 × 17 = 170	10 × 98 = 980	10 × 24 = 240
10 × 49 = 490	10 × 76 = 760	10 × 11 = 110	10 × 73 = 730

hulp **S**

```
  4 7
  1 3  ×
  1 4 1
  4 7 0  +
  6 1 1
```

10 × 47 = 470
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

10 × 47 = 470
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

stap 1: 3 × 47 = 141
stap 2: 10 × 47 = 470
stap 3: 141 + 470 optellen

F

splitsen

120 + 21

13 × 47 =

10 × 47 + 3 × 47 =

470 + 141 = 611

1 **Bedenk een verhaal.**

Maak tweetallen. Vertel een verhaal bij de som aan de ander.

14 × 38 = ?

2 **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met cijferen.

Een mat voor de gymzaal kost € 86,-. De school koopt 17 matten. Hoeveel kost dat?

som: 17 × 86

```
  86
  17  ×
 602
 860  +
1462
```

antwoord: € 1462,-

Een rekenboek kost € 13,-. De school koopt 59 rekenboeken. Hoeveel kost dat?

som: 59 × 13

```
  59
  13  ×
 177
 590  +
 767
```

antwoord: € 767,-

hoe ging het?

ga verder

3 Welke som hoort erbij?

Keer de som om als dat handig is.
Reken uit met cijferen.

Een kaartje voor de bioscoop kost € 14,-.
De Johannaschool gaat met 57 personen naar de bioscoop. Hoeveel kost dat?

som: 57 x 14

57
14 x
228
570 +
798

antwoord: € 798,-

Een kaartje voor de dierentuin kost € 17,-.
Basisschool de Vlinder gaat met 46 personen naar de dierentuin. Hoeveel moeten zij betalen?

som: 46 x 17

46
17 x
322
460 +
782

antwoord: € 782,-

4 Reken uit met cijferen. Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Zet een kruisje voor de sommen die je eerst gaat omkeren.

- ☐ 16 × 73 = 1168
- ☐ 15 × 68 = 1020
- ■ 37 × 13 = 481
- ■ 85 × 11 = 935
- ☐ 14 × 96 = 1344
- ■ 53 × 17 = 901

Laat zien hoe je rekent bij de eerste som.

73
16 x
438
730 +
1168

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

53
17 x
371
530 +
901

5

Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Zet een kruisje voor de sommen die je kunt uitrekenen met halveren en verdubbelen.
Reken die sommen uit. Reken de andere sommen uit met cijferen.

- [x] 12 × 55 = 660
- [ ] 13 × 45 = 585
- [x] 14 × 35 = 490
- [ ] 12 × 63 = 756
- [ ] 14 × 57 = 798
- [x] 18 × 45 = 810

6

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Dylan koopt een computer en een laptop. Voor de computer betaalt hij een jaar lang € 53,- per maand en voor de laptop € 28,-. Hoeveel kosten de computer en de laptop samen per jaar?

som: 12 × 81

81
12 ×
162
810 +
972

antwoord: € 972,-

Leila koopt een telefoon met een belabonnement. Voor de telefoon betaalt zij een jaar lang € 39,- per maand en voor het belabonnement € 14,-. Hoeveel kosten de telefoon en het belabonnement samen?

som: 12 × 53

53
12 ×
106
530 +
636

antwoord: € 636,-

7

Welke som hoort erbij?

Laat zien hoe je rekent.

Groep 7 en 8 van de Alexanderschool gaan op schoolreisje. Ze gaan naar de dierentuin.
Er gaan 47 kinderen mee en 5 begeleiders.
De bus kost € 277,- voor de hele dag.
Een kaartje voor de dierentuin kost € 16,-.
Iedereen krijgt ook een ijsje van € 2,-.
Wat kost het schoolreisje?

47 + 5 = 52
16 + 2 = 18
52 × 18 = 936
936 + 277 = 1213
antwoord: € 1213,-

kijk terug

ga naar taak 2 op bladzijde 6

Schrijf een keersom op die je het best kunt omdraaien voor je hem uitrekent. bijvoorbeeld:

87 × 12

doel 2

- Je leert sommen als 22 × 64 cijferend uitrekenen.

start

Reken uit.

2 × 12 = 24	2 × 36 = 72	3 × 11 = 33	3 × 26 = 78
20 × 12 = 240	20 × 36 = 720	30 × 11 = 330	30 × 26 = 780
2 × 24 = 48	2 × 45 = 90	3 × 15 = 45	3 × 54 = 162
20 × 24 = 480	20 × 45 = 900	30 × 15 = 450	30 × 54 = 1620

hulp

S

```
  5 3
  2 2  ×
------
  1 0 6
1 0 6 0  +
------
1 1 6 6
```

10 × zoveel als 2 × 53

10 × zoveel als 2 × 53

stap 1: 2 × 53 = 106
stap 2: 20 × 53 = 1060
stap 3: 106 + 1060 optellen

F

splitsen

22 × 53 =

100 + 6

20 × 53 + 2 × 53 =

1060 + 106 = 1166

1 **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met cijferen.
Hoeveel wegen de kratten bij elkaar?

som: 22 × 54

```
  54
  22  ×
------
 108
1080  +
------
1188
```

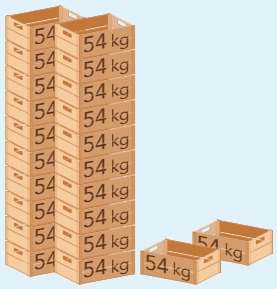

antwoord: 1188 kg

som: 33 × 68

```
  68
  33  ×
------
 204
2040  +
------
2244
```

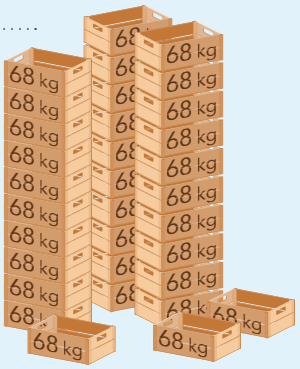

antwoord: 2244 kg

2 **Reken uit met splitsen. Daarna 10 × zoveel.**

100 + 12	210 + 6	240 + 6	120 + 16
2 × 56 = 112	3 × 72 = 216	6 × 41 = 246	4 × 34 = 136
20 × 56 = 1120	30 × 72 = 2160	60 × 41 = 2460	40 × 34 = 1360
4 × 83 = 332	5 × 91 = 455	3 × 55 = 165	2 × 85 = 170
40 × 83 = 3320	50 × 91 = 4550	30 × 55 = 1650	20 × 85 = 1700

hoe ging het?

3 Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.
Hoeveel wegen de kratten bij elkaar?

som: 44 x 38

38
44 x
152
1520 +
1672

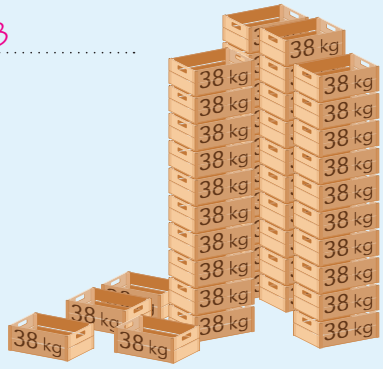

antwoord: 1672 kg

som: 33 x 57

57
33 x
171
1710 +
1881

antwoord: 1881 kg

4 Reken uit met cijferen.

7 4	8 3	4 7	5 8	8 5
2 2 x	2 2 x	3 3 x	3 3 x	4 4 x
1 4 8	1 6 6	1 4 1	1 7 4	3 4 0
1 4 8 0 +	1 6 6 0 +	1 4 1 0 +	1 7 4 0 +	3 4 0 0 +
1 6 2 8	1 8 2 6	1 5 5 1	1 9 1 4	3 7 4 0

5 Reken uit met cijferen. Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Zet een kruisje voor de sommen die je eerst gaat omkeren.

- [ ] 22 × 67 = 1474
- [ ] 33 × 56 = 1848
- [x] 38 × 44 = 1672
- [x] 94 × 33 = 3102

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

94
33 x
282
2820 +
3102

6 Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Vader koopt vloerbedekking voor het huis.
Hij heeft 33 meter nodig.
Per meter kost de vloerbedekking € 87,-.
Hoeveel moet vader betalen?

som: 33 x 87

```
  8 7
  3 3 x
-------
  2 6 1
2 6 1 0 +
-------
2 8 7 1
```

antwoord: € 2871,-

Moeder koopt vloerbedekking voor het huis van haar zoon en het huis van haar dochter. Voor haar zoon heeft zij 18 meter nodig en voor haar dochter 26 meter. Per meter kost de vloerbedekking € 73,-.
Hoeveel moet moeder betalen?

som: 44 x 73

```
  7 3
  4 4 x
-------
  2 9 2
2 9 2 0 +
-------
3 2 1 2
```

antwoord: € 3212,-

7 Wat is het meest?

Zet per rijtje een kruisje voor de som met het grootste antwoord. Reken na of je schatting klopt.

☐ 3 × 333 = 999	☐ 4 × 4 × 4 × 4 = 256	■ 55 × 55 = 3025
■ 33 × 33 = 1089	☐ 4 × 444 = 1776	☐ 5 × 5 × 5 × 5 = 625
☐ 3 × 3 × 3 × 3 = 81	■ 44 × 44 = 1936	☐ 5 × 555 = 2775

kijk terug

ga naar taak 3 op bladzijde 8

```
  6 2
  5 5 x
-------
  3 1 0
3 1 0 0 ←
-------
3 4 1 0
```

Maak de som af.
Er staan 2 nullen in de vierde regel. Waar komen die vandaan?

1 nul van de 310 (5 x 62) en de andere omdat je 50 x 62 doet →

10 x zoveel → een 0 erachter.

doel 2

- Je leert sommen als 65 × 36 cijferend uitrekenen.

start

Reken uit.

4 × 24 = 96	3 × 67 = 201	6 × 32 = 192	9 × 17 = 153
5 × 21 = 105	2 × 86 = 172	8 × 46 = 368	5 × 72 = 360

S

hulp

```
  4 7
  3 6  ×
-------
  2 8 2
1 4 1 0  +
-------
1 6 9 2
```

Eerst een 0 opschrijven omdat je vermenigvuldigt met een tiental.

stap 1: 6 × 47
stap 2: Eerst een 0 opschrijven omdat je vermenigvuldigt met een tiental.
stap 3: 3 × 47
stap 4: optellen

F

cijferen	kolomsgewijs vermenigvuldigen	kolomsgewijs vermenigvuldigen
5 3 6 4 × 2 1 4 4	5 3 6 4 × 2 0 0 0 1 2 0 2 4 + 2 1 4 4	5 3 6 4 × 2 4 1 2 0 2 0 0 0 + 2 1 4 4

1

Hoeveel wegen de kratten? Reken uit met cijferen in je schrift.

Er staan 24 kratten van 54 kg.

som: 24 × 54

antwoord: 1296 kg

Er staan 36 kratten van 63 kg.

som: 36 × 63

antwoord: 2268 kg

2

Hoofdrekenen of cijferen?

Zet de sommen in het goede rijtje. Reken de hoofdrekensommen uit.

19 × 42	17 × 38	16 × 35	12 × 65	13 × 64	13 × 98	16 × 45	14 × 45	4 × 198

met halveren en verdubbelen	met te veel	met cijferen
16 × 35 = 8 × 70 = 560	19 × 42 = 840 – 42 = 798	17 × 38
12 × 65 = 6 × 130 = 780	13 × 98 = 1300 – 26 = 1274	13 × 64
14 × 45 = 7 × 90 = 630	4 × 198 = 800 – 8 = 792	17 × 45

hoe ging het?

3 Reken uit met cijferen.

49 × 22	67 × 33	86 × 44	57 × 33	43 × 66
98	201	344	171	258
980 +	2010 +	3440 +	1710 +	2580 +
1078	2211	3784	1881	2838

4 Reken uit met cijferen.

74 × 26	62 × 53	87 × 42
444	186	174
1480 +	3100 +	3480 +
1924	3286	3654
45 × 63	53 × 32	93 × 24
135	106	372
2700 +	1590 +	1860 +
2835	1696	2232

5 Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Jordi heeft een internetabonnement voor € 38,- per maand. Hij heeft het afgesloten voor 3 jaar. Hoeveel kost dat voor 3 jaar?

som: 36 × 38

38
36 ×
228
1140 +
1368

antwoord: € 1368,-

De vader van Emma heeft een abonnement op de sportschool voor € 33,- per maand. Hoeveel heeft hij uitgegeven na 2 jaar?

som: 24 × 33

24
33 ×
72
720 +
792

antwoord: € 792,-

6 **Reken uit in je schrift.**
Kijk of het handig kan.

×	25	26	49
18	450	468	882
36	900	936	1764
37	925	962	1813

7 **Wat staat er onder de vlek? Vul in.**

73 × 46 = 438 + 2920 = 3358	52 × 58 = 416 + 2600 = 3016	65 × 42 = 130 + 2600 + 2730
43 × 64 = 172 + 2580 + 2752	84 × 32 = 168 + 2520 = 2688	36 × 36 = 216 + 1080 + 1296

kijk terug

ga naar taak 4 op bladzijde 10

S Reken 36 × 65 uit met cijferen. Welke stappen neem je?

65 × 36 = 390 + 1950 = 2340

stap 1: 6 × 65 = 390

stap 2: 30 × 65 = 1950

stap 3: optellen 390 + 1950 = 2340

F Reken 6 × 346 uit. Welke stappen neem je?

346 × 6 = 2076

stap 1: 6 × 6 = 36 → inwisselen. 6 opschrijven, 3 tientjes onthouden.

stap 2: 6 × 4 = 24, 24 + 3 = 27, inwisselen. 7 opschrijven, 2 onthouden.

stap 3: 6 × 3 = 18, 18 + 2 = 20

doel 1

TEST-JE

1 ○ Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Een stacaravan kost € 89,- per dag.
Familie Ahmadi huurt de caravan 15 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 15 × 89

89
15 ×
445
890 +
1335

antwoord: € 1335,-

Een tent kost € 38,- per dag.
Familie De Jong huurt de tent 13 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 13 × 38

38
13 ×
114
380 +
494

antwoord: € 494,-

2 ○ Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Reken uit met cijferen.

15 × 82 = 1230
17 × 71 = 1207
14 × 28 = 392
18 × 52 = 936
16 × 43 = 688

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

43
16 ×
258
430 +
688

3 ○ Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

In 1 doos zitten 12 potloden.
Hoeveel potloden in 24 dozen?

som: 12 × 24

24
12 ×
48
240 +
288

antwoord: 288

Een abonnement op een krant kost € 42,- in 3 maanden.
Hoeveel betaal je voor die krant in 3 jaar?

som: 12 × 42

42
12 ×
84
420 +
504

antwoord: € 504,-

kun je het nu?

Kun je sommen als 12 × 64 cijferend uitrekenen? ☺ ☺ ☺

doel 2

TEST-JE

1 ○ Reken uit met cijferen.

Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

33 × 56 = 1848

22 × 97 = 2134

55 × 34 = 1870

66 × 29 = 1914

44 × 82 = 3608

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

82
44 ×
328
3280 +
3608

2 ○ Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Hoeveel wegen 25 zakken bij elkaar?

som: 25 x 37

37
25 ×
185
740 +
925

antwoord: 925 kg

Hoeveel wegen 34 zakken bij elkaar?

som: 34 x 48

48
34 ×
192
1440 +
1632

antwoord: 1632 kg

3 ○ Maak zelf sommen en reken uit.

Gooi 4× met een dobbelsteen.

Maak er een som van en reken uit. bijvoorbeeld:

6	2	5	3

6 2
5 3 ×
1 8 6
3 1 0 0 +
3 2 8 6

4	5	6	3

4 5
6 3 ×
1 3 5
2 7 0 0 +
2 8 3 5

5	3	3	2

5 3
3 2 ×
1 0 6
1 5 9 0 +
1 6 9 6

kun je het nu?

Kun je sommen als 22 × 64 cijferend uitrekenen? ☺ ☺ ☺

doel 3

- Je leert percentages aflezen en inkleuren in een strook of cirkel.

start

Reken uit.

$\frac{1}{2} \times 100 =$ 50 $\quad \frac{1}{3} \times 150 =$ 50 $\quad \frac{1}{4} \times 200 =$ 50 $\quad \frac{1}{3} \times 180 =$ 60

$\frac{1}{4} \times 400 =$ 100 $\quad \frac{1}{2} \times 200 =$ 100 $\quad \frac{1}{2} \times 150 =$ 75 $\quad \frac{1}{5} \times 200 =$ 40

hulp

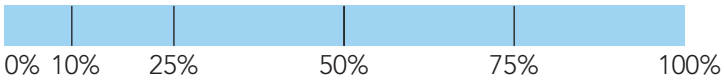

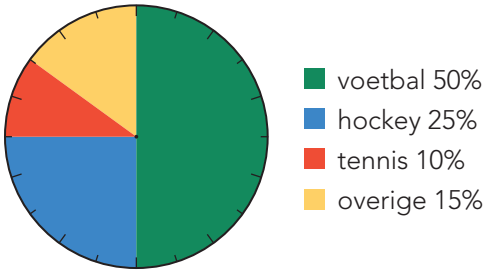

1 **Kleur het percentage.**

Mijn mobiel is 50 procent opgeladen.

De game is 60 procent geladen.

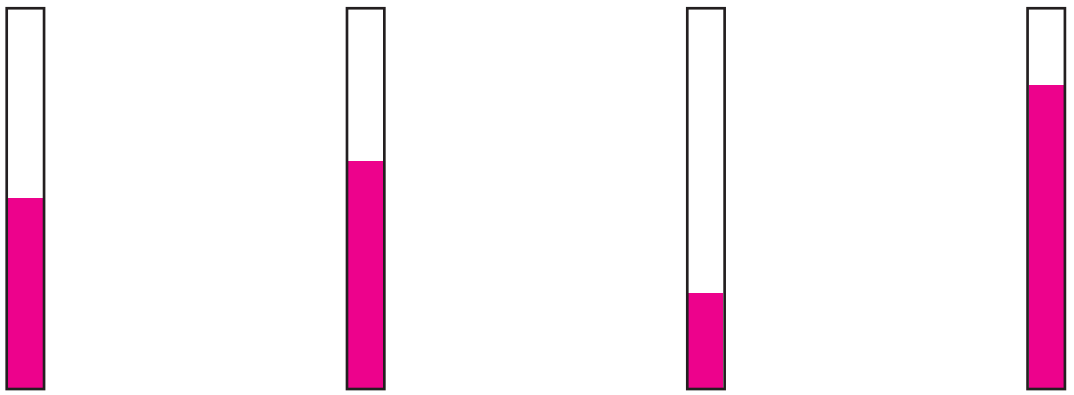

2 **Hoeveel procent hebben ze gelopen?**

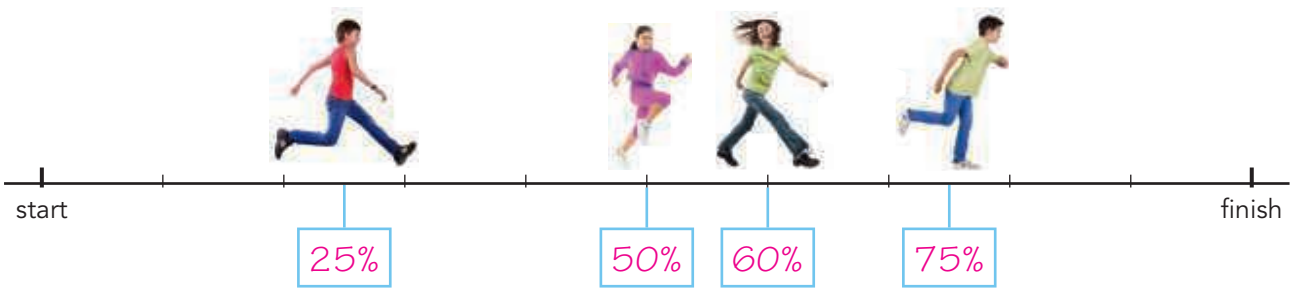

hoe ging het?

3 Welk deel is gekleurd? Schrijf in procenten en kleur.

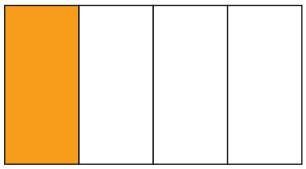

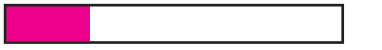

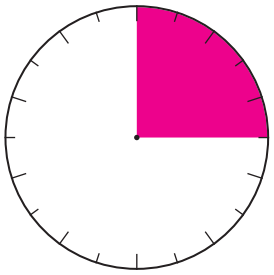

25% is gekleurd.

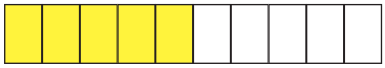

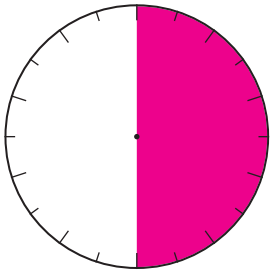

50% is gekleurd.

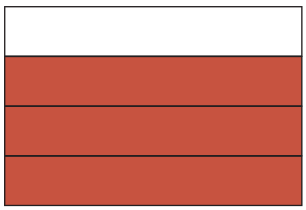

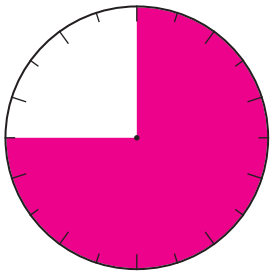

75% is gekleurd.

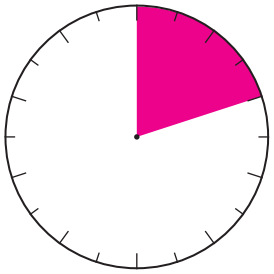

20% is gekleurd.

4 Kleur het percentage.

60%

30%

25%

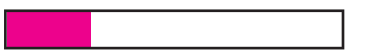

15%

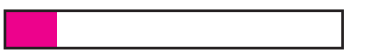

95%

99%

5 Welke 2 stroken horen erbij? Kleur ze in.

- 15% kinderen van 4 t/m 12 jaar
- 50% mensen van 13 t/m 45 jaar
- 25% mensen van 46 t/m 60 jaar
- 10% mensen ouder dan 60 jaar

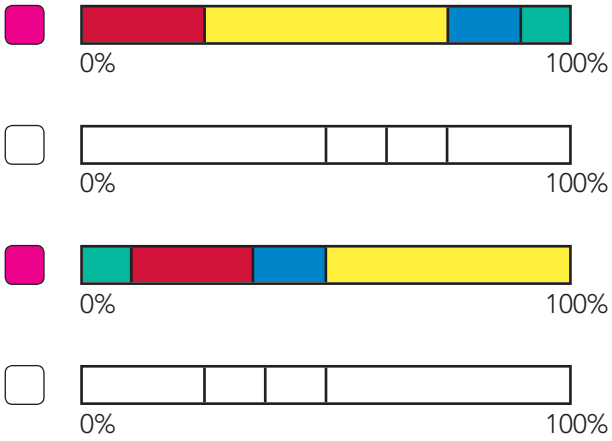

6 Welke strook hoort erbij?

In het Wildpark leven:
40% grote dieren
25% kleine dieren
30% vogels
5% vissen

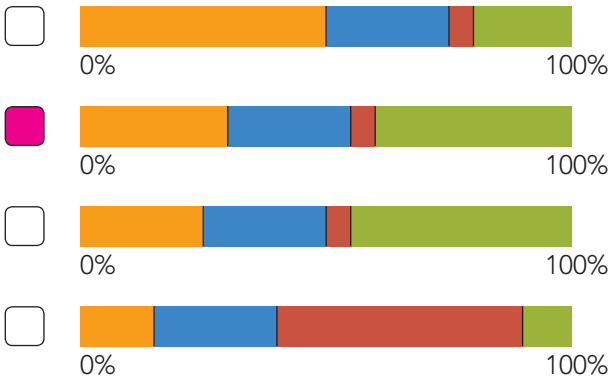

7 Kleur 25%.

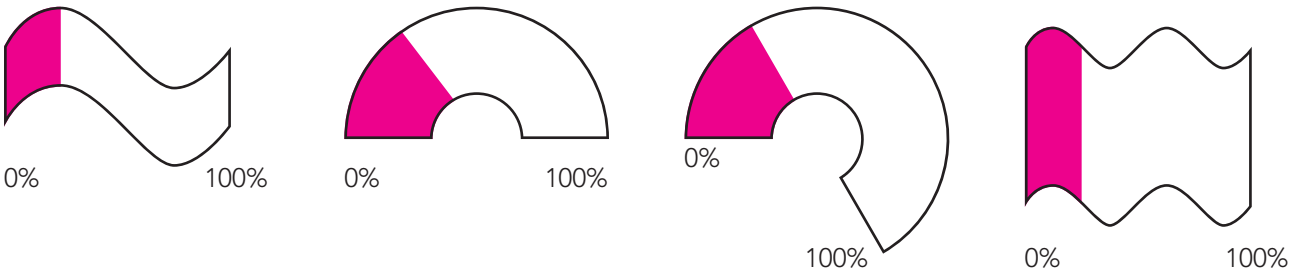

kijk terug

ga naar taak 6 op bladzijde 12

Waar of niet waar?

Er is nog een halve pannenkoek. Dat is 50% van de pannenkoek.

Een kwart van de pannenkoek is op. Dat is 25%.

De hele pannenkoek is op. Dus 0% is op.

doel 3

- Je leert percentages aan breuken koppelen en uitrekenen (met behulp van breuken).

start

Reken uit.

$\frac{1}{2} \times 300 =$ 150 $\quad \frac{1}{3} \times 300 =$ 100 $\quad \frac{1}{4} \times 160 =$ 40 $\quad \frac{1}{3} \times 450 =$ 150

$\frac{1}{4} \times 200 =$ 50 $\quad \frac{1}{2} \times 120 =$ 60 $\quad \frac{1}{10} \times 400 =$ 40 $\quad \frac{1}{5} \times 400 =$ 80

hulp

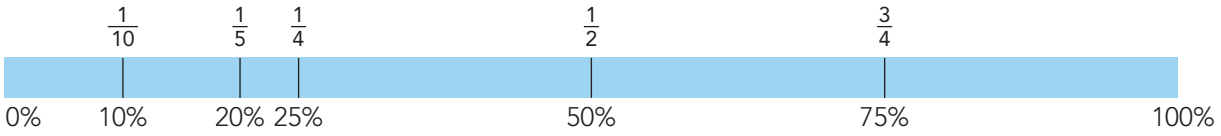

Hoeveel kinderen kiezen voor hockey?

100% is alle kinderen.
25% kiest voor hockey.
25% is $\frac{1}{4}$ deel.
$\frac{1}{4}$ van 200 = 50
25% is 50 kinderen.

200 kinderen keuze sport op sportdag

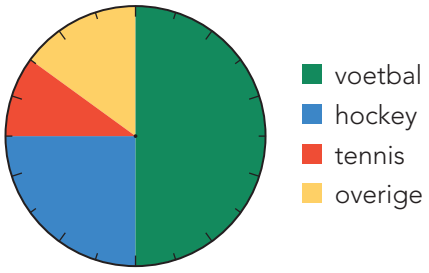

1 **Welk deel? Vul de breuk in.**

10%	20%	25%	30%	40%	50%	60%	70%	75%	80%	90%	100%
$\frac{1}{10}$ deel	$\frac{1}{5}$ deel	$\frac{1}{4}$ deel	$\frac{3}{10}$ deel	$\frac{2}{5}$ deel	$\frac{1}{2}$ deel	$\frac{3}{5}$ deel	$\frac{7}{10}$ deel	$\frac{3}{4}$ deel	$\frac{4}{5}$ deel	$\frac{9}{10}$ deel	1 hele

2 **Reken uit. Je mag een strook tekenen.**

	aantal ballen	aantal doelpunten	deel raak	percentage raak
Rick	40	10	$\frac{1}{4}$ deel	25%
Sara	20	10	$\frac{1}{2}$ deel	50%
Liam	10	10	$\frac{1}{1}$ deel	100%

hoe ging het?

3 Hoeveel kinderen? Je mag een strook tekenen.

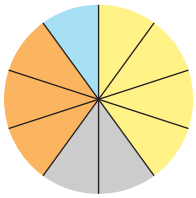

sport van 400 kinderen

- voetbal
- tennis
- hockey
- overig

160 kinderen zitten op voetbal.

120 kinderen zitten op hockey.

80 kinderen zitten op tennis.

40 kinderen doen een andere sport.

4 Reken uit.

	aantal ballen	percentage raak	deel	aantal doelpunten
Dirk	60	50%	$\frac{1}{2}$	30
Saskia	70	10%	$\frac{1}{10}$	7
Anna	80	25%	$\frac{1}{4}$	20
Achmed	60	75%	$\frac{3}{4}$	45
Sarah	50	50%	$\frac{1}{2}$	25

Laat zien hoe je rekent.

5 Hoeveel zijn het? Je mag een strook tekenen.

Van 50 roofdieren is 20% leeuw.

Er zijn 10 leeuwen.

Van 400 dieren eet 10% fruit.

Dat zijn 40 dieren.

Van 400 bezoekers komt 25% per bus.

Dat zijn 100 bezoekers.

Van 400 dieren is 75% een vleeseter.

Er zijn 300 vleeseters.

Van 300 kinderen eet 60% een ijsje.

Dat zijn 180 kinderen.

Van 300 kinderen is 50% een jongen.

Dat zijn 150 jongens.

6 Welk deel is gekleurd? Schrijf in breuken en in procenten.

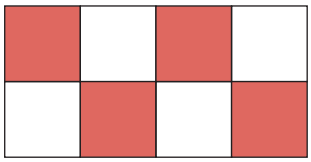

$\frac{1}{2}$ deel is gekleurd.

Dat is 50%.

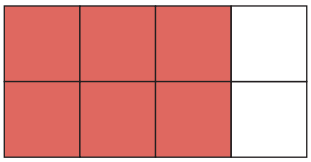

$\frac{3}{4}$ deel is gekleurd.

Dat is 75%.

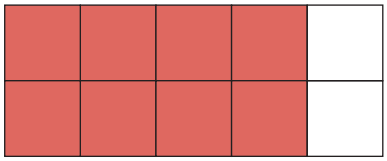

$\frac{4}{5}$ deel is gekleurd.

Dat is 80%.

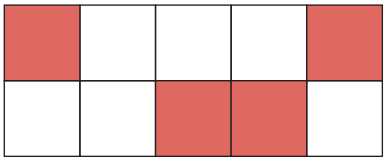

$\frac{2}{5}$ deel is gekleurd.

Dat is 40%.

7 Hoeveel procent is het?

rood: 50%

blauw: 25%

groen: 10%

wit: 15%

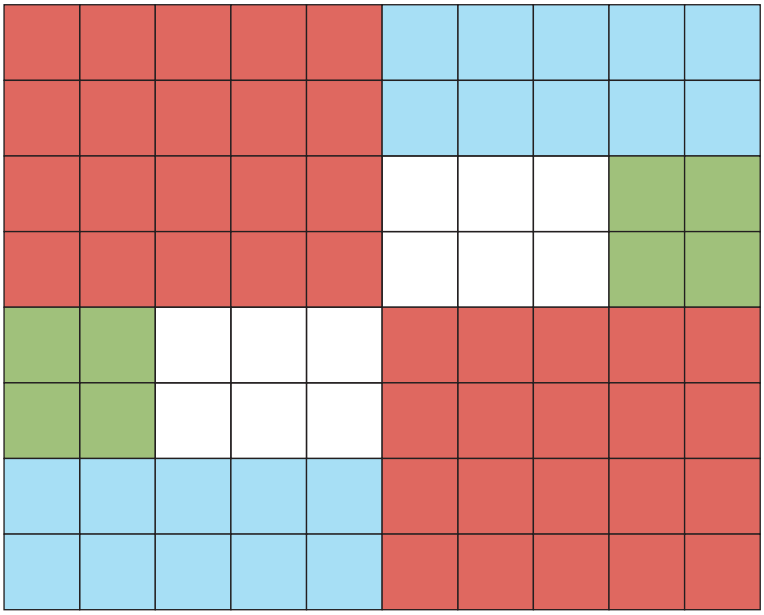

kijk terug

ga naar taak 7 op bladzijde 14

Waar of niet waar?

Er zijn 20 kinderen. 25% is ziek. Er zijn 5 kinderen ziek.

Er zijn 40 ijsjes. $\frac{1}{4}$ deel is rood. Het aantal rode ijsjes is 10%.

Er zijn 30 broodjes. De helft is belegd met kaas. Dat is 50%.

doel 4

- Je leert rekenen met verhoudingen met een verhoudingstabel.

start

Reken uit.

3 × 8 = 24	6 × 12 = 72	30 : 2 = 15	300 : 4 = 75
3 × 80 = 240	6 × 120 = 720	300 : 2 = 150	600 : 4 = 150

hulp

Er zitten 500 kinderen op basisschool De Wegwijzer. 3 op de 4 kinderen van De Wegwijzer gaan op vakantie.
Hoeveel kinderen zijn dat?

		×100	:4	300 + 75
aantal kinderen op vakantie	3	300	75	375
totaal aantal kinderen	4	400	100	500
		×100	:4	400 + 100

1 **Hoeveel gezinnen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.**

1 op de 4 gezinnen gaat met de tent op vakantie.

Van 40 gezinnen zijn dat er 10

Van 160 gezinnen zijn dat er 40

Van 440 gezinnen zijn dat er 110

bijvoorbeeld:

		×10	×4	
aantal gezinnen met de tent	1	10	40	110
totaal aantal gezinnen	4	40	160	440
		×10	×4	

2 **Hoeveel toeristen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.**

Er zijn 1200 toeristen.

2 van de 5 toeristen gaan elke dag uit eten.
bijvoorbeeld:

		×200	:5	
aantal toeristen dat elke dag uit eten gaat	2	400	80	480
totaal aantal toeristen	5	1000	200	1200
		×200	:5	

antwoord: 480 toeristen

5 van de 6 toeristen bezoeken elke dag een stadje.

		×2	×10	×10
aantal toeristen dat elke dag een stad bezoekt	5	10	100	1000
totaal aantal toeristen	6	12	120	1200
		×2	×10	×10

antwoord: 1000 toeristen

hoe ging het?

3 Welke verhouding is dat?

De muziekschool heeft 448 leden.

150 leden zijn man.

Ongeveer 1 op de 3 leden is man.

225 leden spelen een blaasinstrument.

Ongeveer 1 op de 2 leden speelt een blaasinstrument.

4 Hoeveel toeristen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.

Er verblijven 480 toeristen op het vakantiepark. bijvoorbeeld:

5 van de 8 toeristen komen uit Duitsland.

aantal toeristen uit Duitsland	5	30	300
totaal aantal toeristen	8	48	480

(×6 tussen 5 en 30; ×10 tussen 30 en 300; ×6 tussen 8 en 48; ×10 tussen 48 en 480)

antwoord: 300 toeristen

3 op de 4 toeristen komen met de auto.

aantal toeristen met een auto	3	36	360
totaal aantal toeristen	4	48	480

(×12 tussen 3 en 36; ×10 tussen 36 en 360; ×12 tussen 4 en 48; ×10 tussen 48 en 480)

antwoord: 360 toeristen

5 Hoeveel gezinnen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.

3 op de 5 gezinnen gaan in de vakantie naar Frankrijk.

Van 450 gezinnen zijn dat er 270.

Van 1800 gezinnen zijn dat er 1080.

Van 2250 gezinnen zijn dat er 1350.

bijvoorbeeld:

aantal gezinnen naar Frankrijk	3	27	270	1080	1350
totaal aantal Nederlanders	5	45	450	1800	2250

(×9 tussen 3 en 27; ×10 tussen 27 en 270; ×4 tussen 270 en 1080; ×9 tussen 5 en 45; ×10 tussen 45 en 450; ×4 tussen 450 en 1800)

6 **Hoeveel kinderen eten onvoldoende fruit en groente?**

Reken uit met een verhoudingstabel.

Uit een onderzoek onder 2500 kinderen blijkt dat 6 op de 10 kinderen tot 12 jaar onvoldoende fruit en groente eten.

antwoord: 1500 kinderen

bijvoorbeeld:

		×25		×10
aantal kinderen dat onvoldoende fruit en groente eet	6	150	1500
totaal aantal kinderen	10	250	2500
		×25		×10

7 **Welk team wint de beker?**

Reken uit met een verhoudingstabel.

Team Rood wint 16 van de 40 wedstrijden.
Team Groen wint 10 van de 30 wedstrijden.

Team Rood wint de beker.

bijvoorbeeld:

		×3	
aantal gewonnen door Team Rood	16	48	
totaal aantal wedstrijden	40	120	
		×3	

		×4	
aantal gewonnen door Team Groen	10	40	
totaal aantal wedstrijden	30	120	
		×4	

kijk terug

ga naar taak 8 op bladzijde 16

Waar of niet waar?

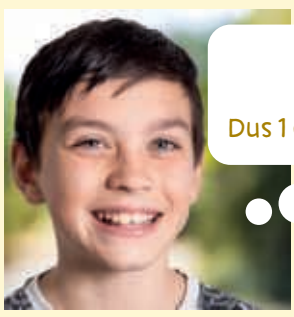

✓ ✗

doel 4

- Je leert rekenen met verhoudingen in onder andere cirkeldiagrammen, met een verhoudingstabel en met breuken.

start

Reken uit.

4 × 150 = 600	3 × 20 = 60	600 : 3 = 200	80 : 4 = 20
4 × 250 = 1000	4 × 40 = 160	600 : 10 = 60	75 : 3 = 25

hulp

basisschool De Wegwijzer met 500 kinderen

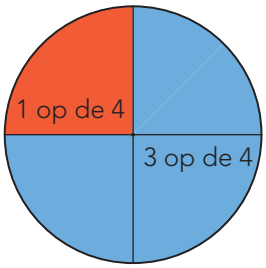

	×100	:4	×5	
aantal kinderen wel op vakantie	3	300	75	375
totaal aantal kinderen	4	400	100	500
	×100	:4	×5	

300 + 75

400 + 100

3 op de 4 kinderen gaan op vakantie.

Dit is $\frac{3}{4}$ deel.

som: $\frac{3}{4} \times 500 = 375$

Dat zijn 375 kinderen.

1 **Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.** bijvoorbeeld:

Hoeveel kinderen vinden voetbal het leukst?

antwoord: 150 kinderen

Hoeveel kinderen vinden hockey het leukst?

antwoord: 90 kinderen

leukste sport van 600 kinderen

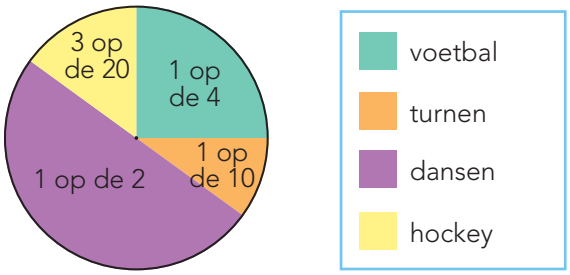

2 **Welke verhouding is dat?**

1 op de 2 kinderen kiest pindakaas.

1 op de 4 kinderen kiest jam.

$\frac{1}{5}$ deel kiest hagelslag. Dit is 1 op de 5 kinderen.

$\frac{1}{20}$ deel kiest kaas. Dit is 1 op de 20 kinderen.

lekkerste broodbeleg voor kinderen

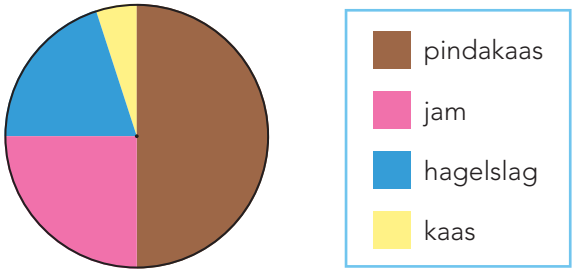

hoe ging het?

3 Hoeveel zijn dat er? Je mag een verhoudingstabel maken.

Op basisschool De Klimop zitten 120 kinderen.
3 van de 4 kinderen zitten op een sportclub.
Hoeveel kinderen zijn dat?

antwoord: 90 kinderen

aantal kinderen op een sportclub	3	9	90
totaal aantal kinderen	4	12	120

De voetbalclub heeft 180 leden.
2 van de 3 leden zijn jonger dan 12 jaar.
Hoeveel leden zijn dat?

antwoord: 120 leden

aantal leden jonger dan 12 jaar	2	12	120
totaal aantal kinderen	3	18	180

132 kinderen gaan op schoolreis.
Op 1 op de 12 kinderen is een begeleider mee.
Hoeveel begeleiders zijn dat?

antwoord: 11 begeleiders

aantal begeleiders	1	10	11
totaal aantal kinderen	12	120	132

180 kinderen gaan naar een pretpark.
2 van de 9 kinderen krijgen korting.
Hoeveel kinderen zijn dat?

antwoord: 40 kinderen

aantal kinderen korting	2	20	40
totaal aantal kinderen	9	90	180

4 Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken.

leukste sport van 240 kinderen

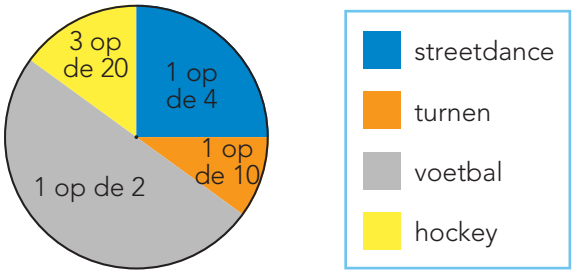

Hoeveel kinderen vinden streetdance het leukst?

antwoord: 60 kinderen

Hoeveel kinderen vinden hockey het leukst?

antwoord: 36 kinderen

5 **Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.**

favoriet vakantieland van 600 kinderen

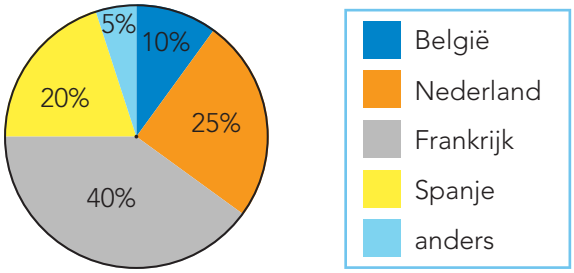

1 op de 4 kinderen kiest Nederland.

antwoord: 150 kinderen

1 op de 5 kinderen kiest Spanje.

antwoord: 120 kinderen

1 op de 10 kinderen kiest België.

antwoord: 60 kinderen

2 op de 5 kinderen kiezen Frankrijk.

antwoord: 240 kinderen

6 **Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.**

60 kinderen eten het liefst pindakaas als broodbeleg.

favoriet broodbeleg

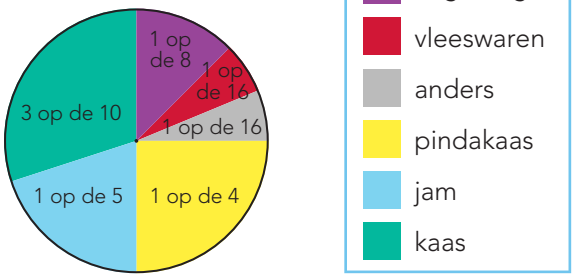

30 kinderen eten het liefst hagelslag.

15 kinderen eten het liefst vleeswaren.

15 kinderen eten het liefst wat anders.

48 kinderen eten het liefst jam.

72 kinderen eten het liefst kaas.

7 **Hoeveel auto's zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.**

In de parkeergarage staan 1400 auto's.

2 op de 20 auto's zijn rood.

Er zijn 140 rode auto's.

3 op de 20 auto's zijn blauw.

Er zijn 210 blauwe auto's.

3 op de 10 auto's zijn grijs.

Er zijn 420 grijze auto's.

De rest heeft een andere kleur.

Dat zijn 350 auto's.

1 op de 5 auto's is zwart.

Er zijn 280 zwarte auto's.

Dus 1 op de 4 auto's heeft een andere kleur.

kijk terug

ga naar taak 9 op bladzijde 18

3 van de 4 is niet altijd meer dan 3 van de 5.
Leg uit met een voorbeeld. bijvoorbeeld:

Er zijn 100 kinderen. 3 van de 4 komt op de fiets. Dat zijn 75 kinderen.

Er zijn 200 kinderen. 3 van de 5 zit op een sportclub. Dat zijn 120 kinderen.

3 van de 4 is in dit voorbeeld minder. Het hangt af van het totale aantal.

doel 3

TEST-JE

1 ○ Welk deel is gekleurd? Schrijf in procenten en kleur.

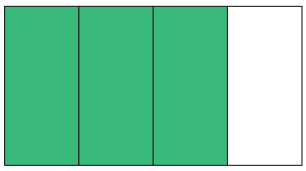

75% is gekleurd.

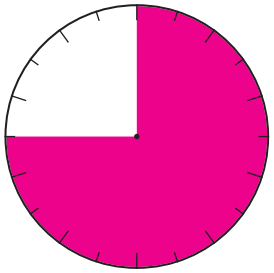

90% is gekleurd.

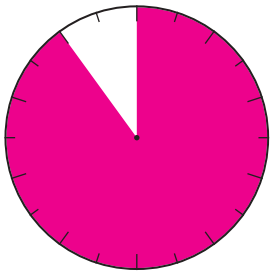

2 ○ Reken uit.

vervoermiddel	auto	trein	bus	fiets
bezoekers zaterdag	$\frac{2}{5}$ deel	$\frac{3}{10}$ deel	$\frac{1}{10}$ deel	$\frac{1}{5}$ deel
bezoekers zaterdag	40%	30%	10%	20%

vervoermiddel	auto	trein	bus	fiets
bezoekers zondag	$\frac{1}{10}$ deel	$\frac{1}{4}$ deel	$\frac{3}{20}$ deel	$\frac{1}{2}$ deel
deel bezoekers zondag	10%	25%	15%	50%

3 ○ Wie gooit de meeste ballen raak?

Ik gooi 25% van de 36 ballen raak.

☐ Tom

ik gooi $\frac{1}{2}$ deel van de 26 ballen raak.

■ Samira

Ik gooi 75% van de 16 ballen raak.

☐ Mo

kun je het nu?

Kun je percentages aflezen en inkleuren? ☺ ☺ ☺

Kun je percentages koppelen aan breuken? ☺ ☺ ☺

Kun je percentages uitrekenen (met een strook of met een breuk)? ☺ ☺ ☺

doel 4

TEST-JE

1 ○ **Hoeveel toeristen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken.**

Er zijn 2400 toeristen. bijvoorbeeld:

2 op de 3 toeristen huren een fiets.

antwoord: 1600 toeristen

3 van de 4 toeristen bezoeken een museum.

antwoord: 1800 toeristen

3 van de 8 toeristen komen per auto.

antwoord: 900 toeristen

5 van de 6 toeristen zijn ouder dan 12 jaar.

antwoord: 2000 toeristen

2 ○ **Hoeveel kinderen gamen 1 uur? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.**

uren gamen bij 180 kinderen

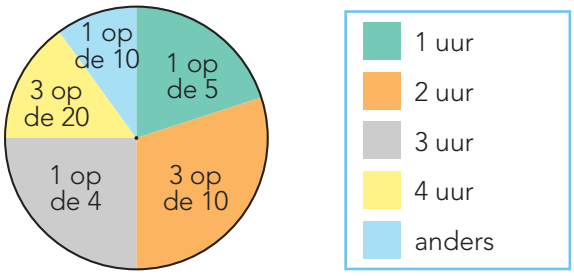

antwoord: 36 kinderen

3 ○ **Hoeveel gasten zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.**

Er zijn 700 campinggasten.

5 van de 7 gasten zijn ouder dan 12 jaar.

antwoord: 500 gasten

3 op de 5 gasten heeft een tent.

antwoord: 420 gasten

kun je het nu?

Kun je een verhouding herkennen in een cirkeldiagram? ☺ ☺ ☺

Kun je rekenen met verhoudingen met behulp van een verhoudingstabel? ☺ ☺ ☺

Kun je rekenen met verhoudingen met behulp van breuken? ☺ ☺ ☺

doel 5

- Je leert maten voor lengte vergelijken en ordenen, met hele getallen en kommagetallen.

start

Klopt de zin?

- ☒ Een deur is 200 mm hoog.
- ☒ Een pen is 12 cm lang.
- ☒ De route van Amsterdam naar Ameland is 500 hm lang.
- ☒ Mijn schrift is 1 dm dik.

hulp

km kilometer	hm hectometer	dam decameter	m meter	dm decimeter	cm centimeter	mm millimeter
1 km =	10 hm =	100 dam =	1000 m			
	1 hm =	10 dam =	100 m			
S 0,001 km =	0,01 hm =	0,1 dam =	1 m =	10 dm =	100 cm =	1000 mm

1 **Reken om naar de andere maat.**

S

1,6 km = 16 hm
19 dm = 1,9 m
4,5 m = 450 cm
350 m = 3,5 hm
0,5 dam = 5 m
300 mm = 3 dm
20 hm = 2 km
0,6 hm = 60 m

F

12 cm = 120 mm
3000 m = 3 km
24 m = 2400 cm
180 cm = 18 dm
5 hm = 500 m
40 dm = 4 m
20 mm = 2 cm
2 m = 20 dm

2 **Van kort naar lang.**

Zet een 1 bij de kortste lengte, een 2 bij de middelste lengte en een 3 bij de langste lengte.

S

1	0,10 km	3	40 dam
2	2 hm	1	80 dm
3	500 m	2	250 m
1	8 m	3	4 hm
3	80.000 cm	2	0,3 km
2	800 dm	1	200 m

F

3	1 km	2	10 cm
2	2 hm	3	10 dm
1	5 m	1	10 mm
2	4 hm	1	7 m
3	3 km	3	5 km
1	200 m	2	6 hm

hoe ging het?

3 Van kort naar lang.

Zet een 1 bij de kortste lengte, een 2 bij de middelste lengte en een 3 bij de langste lengte.

3	1 km	3	4 hm	2	100 cm	1	7 m	1	6 m
1	2 hm	1	30 dm	1	4 dm	3	5 km	2	800 cm
2	500 m	2	25 m	3	3000 mm	2	6 hm	3	90 dm

4 Reken om naar de andere maat.

2,5 cm = 25 mm

375 dm = 37,5 m

12,5 dam = 125 m

250 m = 2,5 hm

2,23 hm = 223 m

250 mm = 0,25 m

2,5 m = 2500 mm

25 mm = 0,25 dm

5 Welke maat hoort erbij?

Vul in: km, hm, dam, m, dm, cm of mm.

Een wandelaar loopt ongeveer 500 dam per uur.

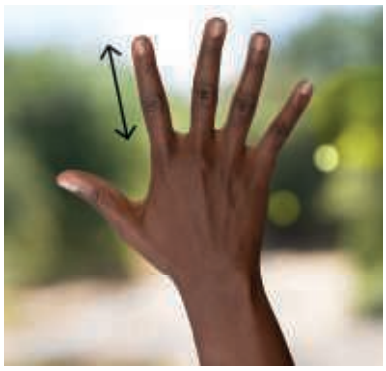

Een wijsvinger is ongeveer 0,6 dm lang.

Een pak yoghurt is ongeveer 2 dm hoog.

Een jachtluipaard kan 350 dm per seconde rennen.

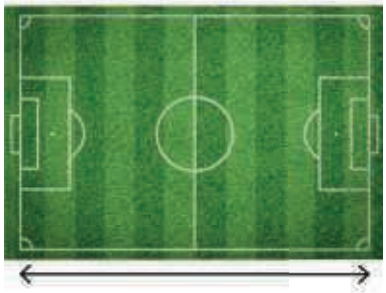

Een sportveld is ongeveer 1 hm lang.

Een klaslokaal is ongeveer 7000 mm breed.

6 Van kort naar lang.

Zet een 1 bij de kortste lengte, een 2 bij de middelste lengte en een 3 bij de langste lengte.

2	3 km	3	40 dam	3	6000 cm
3	50 hm	2	0,3 km	2	400 dm
1	200 dam	1	250 m	1	30.000 mm
1	0,7 dam	1	0,07 km	3	7 dm
3	0,5 km	3	90.000 cm	2	17 cm
2	0,6 hm	2	0,9 hm	1	107 mm

7 Welke maat hoort erbij?

1,52 km = 152 *dam* 7,54 hm = 0,754 *km* 3,82 dm = 382 *mm* 6,9 hm = 690 *m*

88 dm = 8,8 *m* 42 cm = 0,42 *m* 92 cm = 9,2 *dm* 80 mm = 0,8 *dm*

8 Welke maat past ertussen?

1 is de kortste lengte, 2 de middelste en 3 is de langste lengte.

1	1 m	1	1 dam	1	10 cm
2	50 *dm*	2	50 *m*	2	500 *mm*
3	0,5 hm	3	0,5 km	3	0,5 dam
1	2,5 dm	1	10 m	1	0,01 hm
2	50 *cm*	2	5000 *cm*	2	30 *dm*
3	0,05 hm	3	0,5 km	3	5 m

kijk terug

ga naar taak 11 op bladzijde 20

Bedenk 3 zinnen die gaan over km, hm, dam, m, dm, cm of mm.
2 zinnen zijn waar, 1 zin is niet waar. bijvoorbeeld:

Waar: *Een huis is ongeveer 60 dm hoog.*

Waar: *Op de snelweg mag je 100 km per uur rijden.*

Niet waar: *Een liniaal is 30 dm.*

doel 5

- Je leert maten voor lengte omrekenen en optellen met hele getallen en kommagetallen.

start

Van kort naar lang. Schrijf in je schrift.

5 m	5 mm	5 km	5 cm	5 dm	5 dam	5 hm

hulp

km kilometer	hm hectometer	dam decameter	m meter	dm decimeter	cm centimeter	mm millimeter
1 km =	10 hm =	100 dam =	1000 m			
	1 hm =	10 dam =	100 m			
S 0,001 km =	0,01 hm =	0,1 dam =	1 m =	10 dm =	100 cm =	1000 mm

De fietsers gaan eerst naar Tilburg. Dan fietsen ze door naar vakantiepark Dierenbos.
De afstand is: 6 km + 1530 m =
6000 m + 1530 m = 7530 m.

1 **Hoeveel lopen ze per dag? Reken de afstand uit.**

Aaron en Isa lopen elke dag hard. Ze houden de afstand bij.

dag 1: 1 km + 650 m = 1000 m + 650 m = 1650 m

dag 2: 2 km + 475 m = 2000 m + 475 m = 2475 m

dag 3: 4 km + 175 m = 4000 m + 175 m = 4175 m

dag 4: 3 km + 160 m = 3000 m + 160 m = 3160 m

2 **Hoeveel fietsen ze per dag? Reken de afstand uit.**

Mounir en Aram fietsen elke dag. Zij houden ook de afstand bij.

dag 1: 4,32 km + 1500 m = 4320 m + 1500 m = 5820 m

dag 2: 6,85 km + 2750 m = 6850 m + 2750 m = 9600 m

dag 3: 4,4 km + 1575 m = 4400 m + 1575 m = 5975 m

dag 4: 3,75 km + 1875 m = 3750 m + 1875 m = 5625 m

hoe ging het?

3 Van kort naar lang.

Zet een 1 bij de kortste lengte, een 2 bij de middelste lengte en een 3 bij de langste lengte.

2 4 km	1 2000 m	1 3000 mm	3 80 hm
3 80 hm	3 250 hm	3 700 cm	2 7 km
1 1000 m	2 20 km	2 50 dm	1 6000 m
1 0,9 km	3 20 dam	1 0,7 m	2 3 dam
2 90 hm	1 100 dm	2 20 dm	1 0,05 hm
3 90.000 m	2 0,8 hm	3 2500 mm	3 0,4 km

4 Reken de lengte uit.

4,2 km + 1175 m = 5375 m

2,3 m + 75 cm = 305 cm

8,5 dam + 320 m = 405 m

13,5 km + 1400 m = 14.900 m

5,5 hm + 210 m = 760 m

6,5 dm + 14 cm = 79 cm

5 Welke maat hoort erbij? Vul in: km, hm, dam, m, dm, cm of mm.

De spijker is ongeveer

0,4 dm lang.

Het gebouw is ongeveer

9 dam hoog.

De auto is ongeveer

4000 mm lang.

Het pak melk is ongeveer

0,2 m hoog.

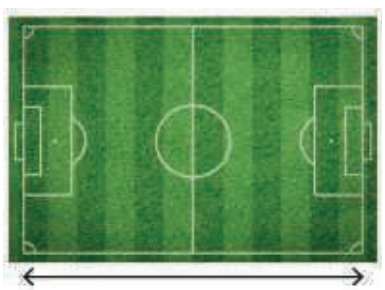

Een voetbalveld is ongeveer

0,1 km lang.

6 **Reken de lengte uit.**

1,5 km + 25 hm + 2 dam = 4020 m

0,03 m + 2 dm + 52 cm = 750 mm

3,4 km + 1 hm + 16 dam = 3660 m

7,80 m + 15 dm + 55 cm = 985 cm

0,24 km + 6 hm + 150 m = 99 dam

2,3 hm + 17 dam + 600 m = 1 km

7 **Van kort naar lang. Schrijf de maten in de goede volgorde.**

Schrijf eerst de maten hieronder in de blauwe vakjes.
Bedenk daarna maten die ertussen passen. bijvoorbeeld:

0,0003 km	1 dm
0,02 dam	25 cm
0,15 m	50 mm

50 mm	7 cm	1 dm	120 mm	0,15 m	1,9 dm	0,02 dam	0,21 m	25 cm	260 mm	0,0003 km

0,0005 km	50 hm
0,5 km	200 dm
1 hm	20.000 cm

0,0005 km	800 cm	200 dm	75000 mm	1 hm	1500 dm	20.000 cm	0,3 km	0,5 km	100 dam	50 hm

kijk terug

ga naar taak 12 op bladzijde 22

Welke maat hoort erbij? Vul in: km, hm, dam, m, dm, cm of mm.

de weg naar huis

10 hm

een gang

10 m

een strand

10 km

een voetbalveld

10 dam

een tak

10 dm

doel

- Je leert een plattegrond van een gebouw gebruiken.
- Je kunt aan een plattegrond belangrijke informatie voor de gebruiker toevoegen.

1

Welk symbool hoort erbij?

Trek een lijn.

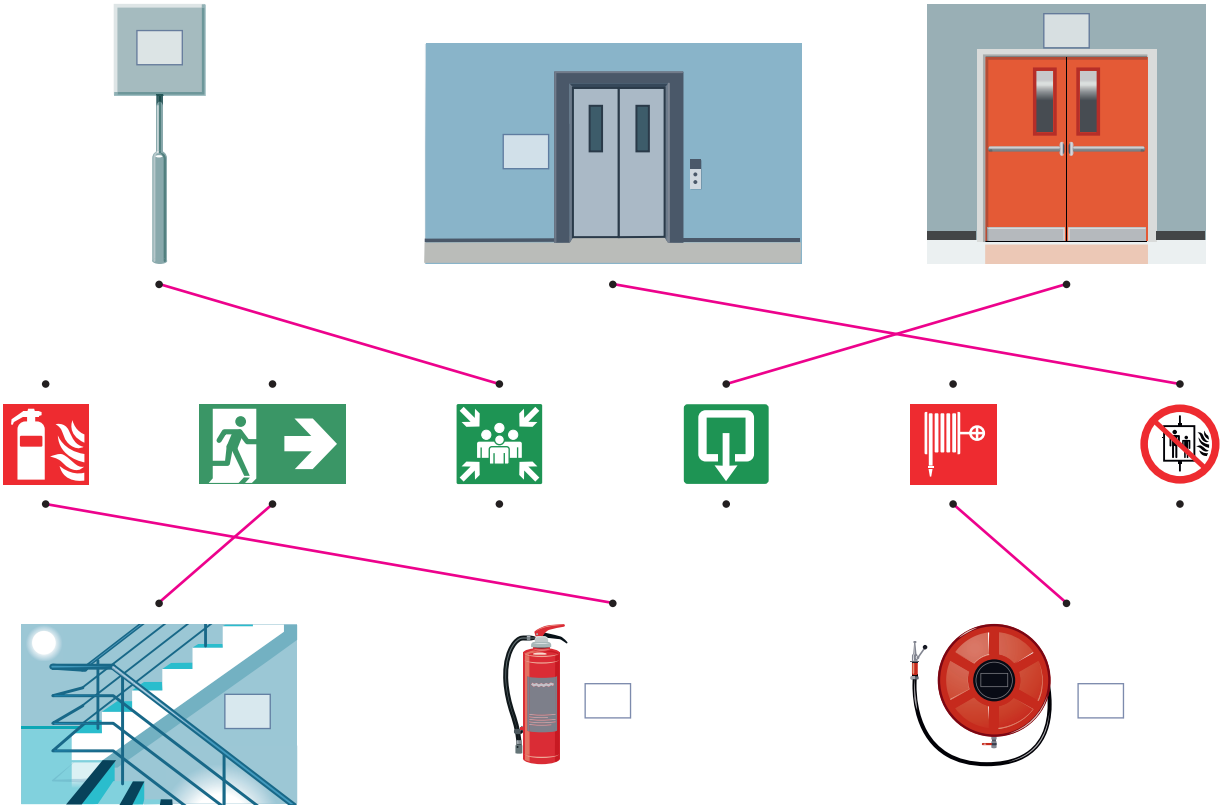

Waarom mag je de lift niet gebruiken bij brand? bijvoorbeeld:

Bij brand kan de lift stil komen te staan doordat de stroom van de lift wegvalt.

Mensen raken dan opgesloten in de lift en kunnen dan niet meer zelfstandig uit de lift ontsnappen.

2

Bespreek de plattegrond.

Bekijk de plattegrond op de foto. Beantwoord de volgende vragen:

- Waar hangt deze plattegrond?
- Wijs je lokaal aan.
- Waar is het dichtstbijzijnde handblusapparaat?
- Waar hangt de brandhaspel?
- Tot hoever kom je met de brandhaspel?
- Welke deuren gebruik je als nooddeur?
- Waar is het verzamelpunt?

3 **Hoe loopt de vluchtroute?**

De een vertelt de route van het lokaal naar het verzamelpunt.
De ander kijkt op de plattegrond of het klopt. Wissel daarna van beurt.

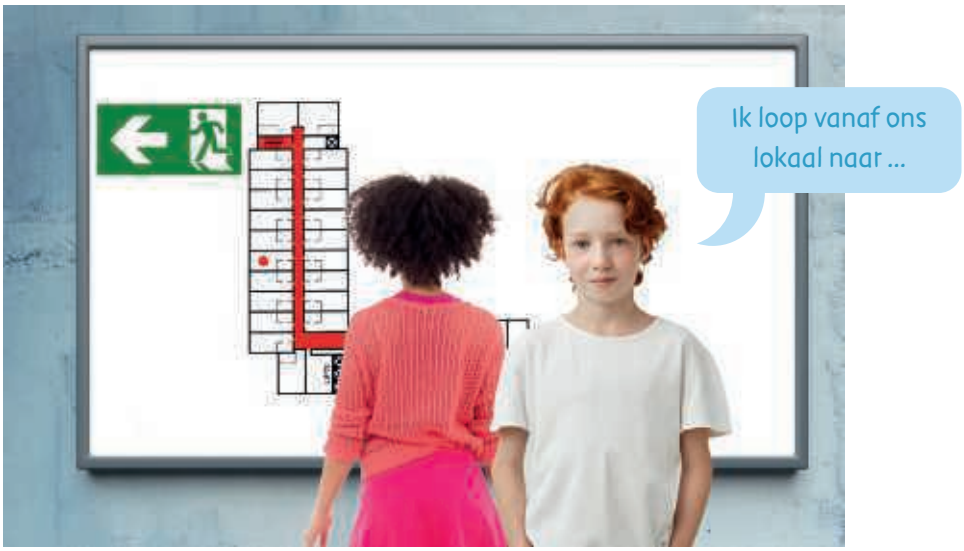

4 **Maak de plattegrond af.**

Bedenk een plaats voor: brandslanghaspels met 30 meter slang, handblusapparaten, nooddeuren en 1 of meer verzamelplaatsen. Teken de symbolen uit opgave 1 in de plattegrond. Maak ook de legenda.

5 **Bedenk een vluchtroute.**

Kijk op de plattegrond bij opgave 4.
Bedenk in welke ruimte je je op de plattegrond bevindt. Teken daar een blauwe stip.
Bedenk en teken vanaf de blauwe stip de vluchtroute naar de verzamelplaats.

antwoord zie opgave 4 op printblad

kijk terug

Kruis aan welke stellingen waar zijn.

- [x] De vluchtroute hangt af van de plaats waar je je bevindt in het gebouw.
- [x] Symbolen voor een vluchtroute zijn overal ter wereld gelijk.
- [ ] De vluchtroute vanuit ons lokaal loopt langs de toiletten.
- [ ] *eigen antwoord*

Bedenk samen 2 stellingen over vluchtroutes vanuit je eigen lokaal.
Zorg dat de eerste waar is en de tweede niet waar.

waar: *eigen antwoord*

niet waar: *eigen antwoord*

KLAAR VOOR DE TOETS?

1a

Welk woord is weg? Kies uit: duizend – miljoen – miljard.

Die auto kost 4 *duizend* euro.

Een miljonair heeft meer dan 1 *miljoen* euro.

Op de hele wereld wonen ruim 7 *miljard* mensen.

1.000.250 is meer dan 1 *miljoen*.

999.750.000 is bijna 1 *miljard*.

105.000 is meer dan 100 *duizend*.

1b

Maak vast.

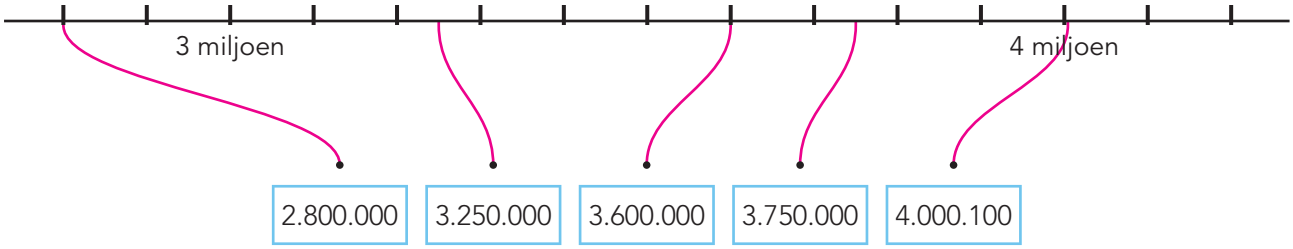

2a

Reken uit met cijferen.
Zet de getallen onder elkaar en reken uit.

0,147 + 2,534 = *2,681*

$$\begin{array}{r} 0,1\overset{1}{4}7 \\ 2,534 \\ \hline 2,681 \end{array}+$$

6,41 + 2,8 = *9,21*

$$\begin{array}{r} \overset{1}{6},41 \\ 2,80 \\ \hline 9,21 \end{array}+$$

5,334 + 0,79 = *6,124*

$$\begin{array}{r} \overset{1}{5},\overset{1}{3}34 \\ 0,790 \\ \hline 6,124 \end{array}+$$

3,958 + 2,5 = *6,458*

$$\begin{array}{r} \overset{1}{3},958 \\ 2,500 \\ \hline 6,458 \end{array}+$$

2b

Reken uit met cijferen.
Zet de getallen onder elkaar en reken uit.

3,452 – 1,515 = *1,937*

$$\begin{array}{r} \overset{2}{3},\overset{14}{\cancel{4}}\overset{4}{\cancel{5}}\overset{12}{2} \\ 1,515 \\ \hline 1,937 \end{array}-$$

1,085 – 0,107 = *0,978*

$$\begin{array}{r} \overset{0}{1},\overset{10}{\cancel{0}}\overset{7}{\cancel{8}}\overset{15}{5} \\ 0,107 \\ \hline 0,978 \end{array}-$$

2,654 – 1,53 = *1,124*

$$\begin{array}{r} 2,654 \\ 1,530 \\ \hline 1,124 \end{array}-$$

3,3 – 0,46 = *2,84*

$$\begin{array}{r} \overset{2}{3},\overset{12}{\cancel{3}}\overset{10}{\cancel{0}} \\ 0,46 \\ \hline 2,84 \end{array}-$$

3a Reken uit.

$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$

$\frac{2}{5} + \frac{2}{5} = \frac{4}{5}$

$\frac{5}{9} + \frac{3}{9} = \frac{8}{9}$

$\frac{3}{10} + \frac{6}{10} = \frac{9}{10}$

$\frac{5}{7} - \frac{3}{7} = \frac{2}{7}$

$\frac{3}{5} - \frac{2}{5} = \frac{1}{5}$

$\frac{7}{8} - \frac{4}{8} = \frac{3}{8}$

$\frac{5}{6} - \frac{4}{6} = \frac{1}{6}$

3b Reken uit. Schrijf de breuk zo klein mogelijk.

$\frac{2}{6} + \frac{1}{6}$

$\frac{1}{3} + \frac{1}{6} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$

$\frac{2}{4} + \frac{1}{4}$

$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$

$\frac{2}{8} + \frac{3}{8}$

$\frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \frac{5}{8}$

$\frac{3}{10} + \frac{2}{10}$

$\frac{3}{10} + \frac{1}{5} = \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$

$\frac{4}{6} - \frac{1}{6}$

$\frac{2}{3} - \frac{1}{6} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$

$\frac{4}{8} - \frac{2}{8}$

$\frac{2}{4} - \frac{2}{8} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$

$\frac{8}{10} - \frac{4}{10}$

$\frac{8}{10} - \frac{2}{5} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5}$

$\frac{7}{10} - \frac{4}{10}$

$\frac{7}{10} - \frac{2}{5} = \frac{3}{10}$

4 Schrijf als breuk of als kommagetal.

$\frac{1}{5} = 0{,}2$

$\frac{1}{100} = 0{,}01$

$\frac{1}{2} = 0{,}5$

$\frac{1}{1000} = 0{,}001$

$1\frac{2}{5} = 1{,}4$

$\frac{1}{4} = 0{,}25$

$2\frac{3}{10} = 2{,}3$

$3\frac{8}{100} = 3{,}08$

$0{,}3 = \frac{3}{10}$

$0{,}6 = \frac{6}{10}$ of $\frac{3}{5}$

$0{,}02 = \frac{2}{100}$ of $\frac{1}{50}$

$0{,}013 = \frac{13}{1000}$

2,5 = $2\frac{5}{10}$ of $2\frac{1}{2}$

8,002 = $8\frac{2}{1000}$ of $8\frac{1}{500}$

0,75 = $\frac{75}{100}$ of $\frac{3}{4}$

1,05 = $1\frac{5}{100}$ of $1\frac{1}{20}$

KLAAR VOOR DE TOETS?

5a

Bereken de schaal.
Meet met je liniaal.

5 cm

300 cm

De schutting is 15 m.

op de foto (cm)	5	1
in het echt (cm)	1500	300

De schaal is: 1 : 300 .

5b

Teken de lijn op schaal.
Gebruik een liniaal.

Een lijn die in het echt 4,50 m is.

50 cm

1:50
De lijn is 9 cm lang.

5c

Hoe groot in het echt?
Meet met een liniaal.

5 cm

400 cm

op de foto (cm)	1	5
in het echt (cm)	400	2000

De schaal is 1 : 400.

De winkel is in het echt 2000 cm.

Dat is 20 m.

doel 5

TEST-JE

1 ○ **Reken om naar de andere maat.**

22,6 km = 22.600 m

1645 m = 1,645 km

13,5 hm = 1350 m

12,35 m = 12.350 mm

88 cm = 0,88 m

4,4 dam = 44 m

2 ○ **Reken de lengte uit.**

4,6 km + 3140 m = 7740 m

2,15 m + 8 dm = 295 cm

5,3 dm + 32 cm = 85 cm

15,2 km + 1600 m = 16.800 m

5,4 hm + 50 m = 590 m

6,5 dm + 5,4 cm = 704 mm

3 ○ **Geef de lengtes die even lang zijn dezelfde kleur.**

50 mm

5 hm

0,5 m

50 dam

500 m

0,5 km

50 cm

500 mm

5 dm

Welke lengte blijft over? 50 mm

Hoeveel cm is dat? 5 cm

kun je het nu?

Kun je lengtematen omrekenen, vergelijken en optellen met hele getallen? ☺ ☺ ☺

Kun je dit ook met kommagetallen? ☺ ☺ ☺

doel 1 HERHALEN

1 Welke som hoort erbij?

Keer de som om als dat handig is. Reken uit met cijferen.

Een bordliniaal kost € 13,-.
Het schoolbestuur koopt 38 bordlinialen.
Hoeveel kost dat?

som: 38 × 13

38
13 ×
114
380 +
494

antwoord: € 494,-

Een krijtbord kost € 84,-.
De school koopt 14 krijtborden.
Hoeveel kost dat?

som: 14 × 84

84
14 ×
336
840 +
1176

antwoord: € 1176,-

2 Reken uit met cijferen. Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

16 × 72 = 1152
13 × 84 = 1092
15 × 39 = 585
18 × 42 = 756
17 × 53 = 901

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

53
17 ×
371
530 +
901

3 Welke som hoort erbij?

Reken uit. Kijk hoe het handig kan.

Groep 7 en 8 van de Mariaschool gaan naar het museum. Er gaan 56 kinderen mee. De bus kost € 4,-, de toegang tot het museum kost € 11,- en elk kind krijgt een flesje limonade voor € 2,-.
Wat kost het museumbezoek?

4 + 11 + 2 = 17
56 × 17 = 952
€ 952,-

doel 2 HERHALEN

1 **Reken uit met cijferen.**
Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

44 × 65 = 2860

22 × 97 = 2134

33 × 78 = 2574

66 × 43 = 2838

55 × 26 = 1430

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

26
55 ×
130
1300 +
1430

2 **Welke som hoort erbij? Reken uit met cijferen.**

Hoeveel vuilnis kan er in 27 vuilnisbakken?

som: 27 x 63

63
27 ×
441
1260 +
1701

antwoord: 1701 liter

Hoeveel vuilnis kan er in 42 vuilnisbakken?

som: 42 x 58

58
42 ×
116
2320 +
2436

antwoord: 2436 liter

3 **Welke som hoort erbij? Reken uit met cijferen.**

De juf koopt stof voor de musical.
Zij heeft 35 meter nodig.
Per meter kost de gordijnstof € 47,-.
Hoeveel moet de juf betalen?

som: 35 x 47

47
35 ×
235
1410 +
1645

antwoord: € 1645,-

Moeder koopt stof voor gordijnen voor het huis van haar zoon en voor het huis van haar dochter. Voor haar zoon heeft zij 20 meter nodig en voor haar dochter 29 meter. Per meter kost de gordijnstof € 38,-. Hoeveel moet moeder betalen?

som: 49 x 38

38
49 ×
342
1520 +
1862

antwoord: € 1862,-

ga naar het rekenplein op bladzijde 46

REKENPLEIN

Gooi cijfersommen.

Gooi met een dobbelsteen.
Schrijf het cijfer dat je gooit in een vakje.
Maak alle vakjes vol. Gooi steeds opnieuw.
Maak sommen met een antwoord dat tussen de getallen staat.
Los de sommen cijferend op.
Past je antwoord ook echt tussen de getallen van het vakje? Dan heb je 1 punt.
Hoeveel punten heb jij? bijvoorbeeld:

van 100 tot 300

1	1
1	1
×	
11	
110	
+	
121	

van 300 tot 500

2	2
2	2
×	
44	
440	
+	
484	

van 500 tot 1000

2	5
2	5
×	
125	
500	
+	
625	

van 1000 tot 1500

4	1
3	1
×	
41	
1230	
+	
1271	

Zoek de som.

Zet de cijfers op de goede plaats zodat de som klopt.

2418432 → 24 × 18 = 432

7112852 → 71 × 12 = 852

399351 → 39 × 9 = 351

1115555 → 111 × 5 = 555

23561288 → 23 × 56 = 1288

530150 → 5 × 30 = 150

44441936 → 44 × 44 = 1936

57201140 → 57 × 20 = 1140

Bedenk zelf 4 verschillende sommen.

Het antwoord is groter dan 250 en kleiner dan 500.

bijvoorbeeld:

2	1
1	2
×	
4	2
2	1	0
+	
2	5	2

bijvoorbeeld:

2	4
1	6
×	
1	4	4
2	4	0
+	
3	8	4

bijvoorbeeld:

2	6
1	9
×	
2	3	4
2	6	0
+	
4	9	4

bijvoorbeeld:

2	7
1	8
×	
2	1	6
2	7	0
+	
4	8	6

Hoeveel kost 1 jaar lidmaatschap?

€ 65,- voor een halfjaar

som:

2 x 65 = 130

antwoord: € 130,-

€ 58,- per kwartaal

som:

4 x 58 = 232

antwoord: € 232,-

€ 12,- per week

som:

52 x 12 = 624

antwoord: € 624,-

€ 14,- per maand

som:

12 x 14 = 168

antwoord: € 168,-

Maak zelf keersommen met de getallen op de kaartjes.
Reken de sommen uit.

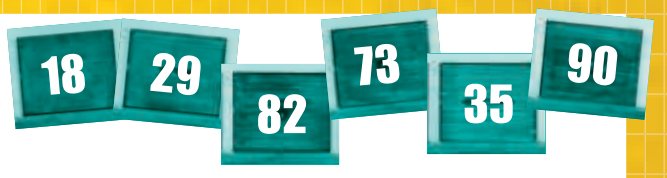

de som met het kleinste antwoord

18
29 ×
162
360 +
522

de som met het grootste antwoord

82
90 ×
7380

de som met 6 duizendtallen in het antwoord

73
90 ×
6570

de som met een antwoord tussen 600 en 1000

18
35 ×
90
540 +
630

Welke keersom?
Kies uit ieder vak een getal.

antwoord ongeveer 250

11
22 ×
22
220 +
242

antwoord ongeveer 1000

99
11 ×
99
990 +
1089

antwoord ongeveer 3000

66
44 ×
264
2640 +
2904

antwoord ongeveer 1800

55
33 ×
165
1650 +
1815

antwoord zo dicht mogelijk bij 2000

88
22 ×
176
1760 +
1936

doel 3 HERHALEN

1 **Reken uit. Je mag een strook tekenen.**

	aantal ballen	aantal doelpunten	deel	percentage raak
Leon	30	6	$\frac{1}{5}$	20%
Noud	24	6	$\frac{1}{4}$	25%
Mahmoud	12	6	$\frac{1}{2}$	50%

2 **Reken uit.**

favoriet fruit	appel	druif	banaan	overig
deel klanten in percentage	$\frac{1}{5}$ deel	$\frac{1}{10}$ deel	$\frac{2}{5}$ deel	$\frac{3}{10}$ deel
deel klanten in percentage	20%	10%	40%	30%

3 **Reken uit.**

naam	aantal doelpunten
John	9
Said	21
Mo	12
Kees	16

	aantal ballen	percentage raak
Mo	48	25%
Kees	80	20%
John	12	75%
Said	70	30%

doel 4 HERHALEN

1 **Hoeveel kinderen vinden dansen het leukst? Je mag een verhoudingstabel maken.** bijvoorbeeld:

leukste sport van 360 kinderen

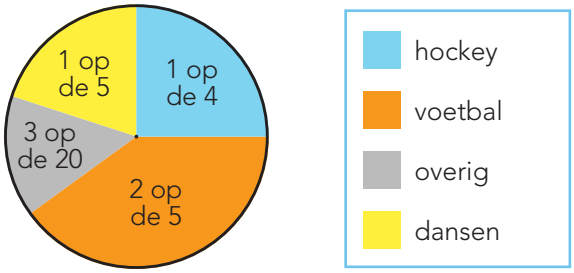

antwoord: 72 kinderen

aantal kinderen dat dansen kiest	1	60	12	72
totaal aantal kinderen	5	300	60	360

2 **Hoeveel kinderen kiezen hagelslag? Je mag een verhoudingstabel maken.** bijvoorbeeld:

favoriet broodbeleg van 120 kinderen

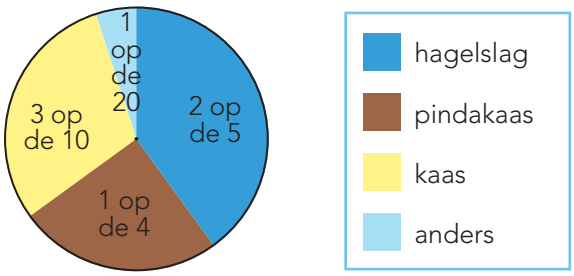

antwoord: 48 kinderen

aantal kinderen dat hagelslag kiest	2	40	8	48
aantal kinderen	5	100	20	120

3 **Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken.**

1 op de 8 kinderen in de groep draagt een trui.
Dat zijn 4 kinderen.

Er zitten 32 kinderen in de hele groep.

3 van de 5 kinderen in de groep is een meisje.
Dat zijn 12 meisjes.

Er zitten 20 kinderen in de hele groep.

ga naar het rekenplein op bladzijde 50

REKENPLEIN

Kleur het figuur en vul de tabel in. bijvoorbeeld:

Dirk kleurt alle vakjes in dit figuur.

In totaal zijn er 30 vakjes.

Dat is 100%.

Hij kleurt $\frac{1}{5}$ deel geel en 50% groen.
Wat overblijft, kleurt hij rood.

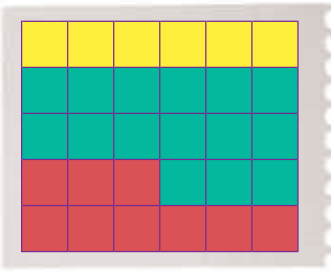

kleur	deel	procent	vakjes
geel	$\frac{1}{5}$	20%	6
groen	$\frac{1}{2}$	50%	15
rood	$\frac{3}{10}$	30%	9

Hoeveel procent?

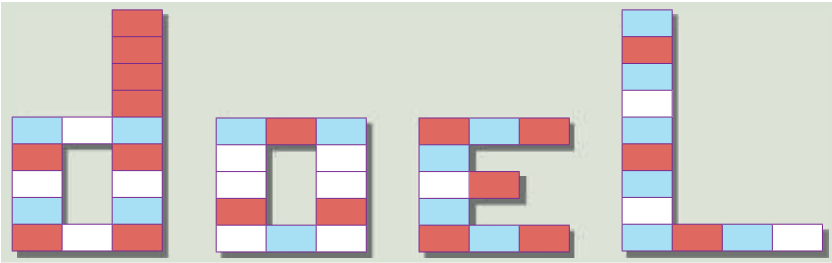

letter d:	letter o:	letter e:	letter l:
25 % blauw	25 % blauw	40 % blauw	50 % blauw
50 % rood	25 % rood	50 % rood	25 % rood
25 % wit	50 % wit	10 % wit	25 % wit

Reken uit.

Kees gooit $\frac{1}{4}$ deel mis. Hij wordt tweede.

Said wordt laatste. Hij heeft het vaakst de bal geworpen.

Mo gooit meer ballen raak dan Kees.

John gooit de helft van de ballen raak.

	aantal ballen	percentage raak
John	16	50%
Mo	48	25%
Said	60	10%
Kees	12	75%

	naam	aantal punten
1e plaats	Mo	12
2e plaats	Kees	9
3e plaats	John	8
4e plaats	Said	6

Vul de legenda in.
Er zijn 40 kinderen.

De helft van de kinderen kiest voor trefbal. $\frac{1}{4}$ deel kiest voor voetbal.
1 op de 5 kinderen kiest voor slagbal. Tikkertje wordt het minst gekozen.

blauw: voetbal geel: slagbal groen: trefbal paars: tikkertje

favoriete gymspel

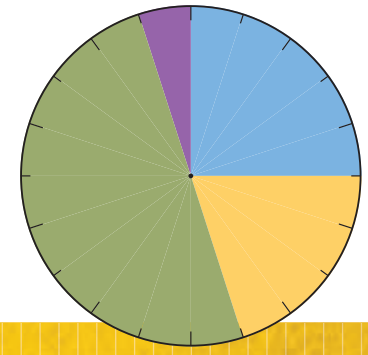

Hoeveel mensen zijn dat?
Er zijn 40 kinderen.

Er zijn 240 gasten in **hotel Het Duintje**.

96 gasten fietsen.
72 gasten wandelen.
48 gasten zwemmen.
24 gasten doen wat anders.

Er zijn 120 gasten in **hotel De Eekhoorn**.

10 gasten fietsen.
20 gasten wandelen.
40 gasten zwemmen.
50 gasten doen wat anders.

Er zijn 150 gasten in **hotel Boszicht**.

25 gasten fietsen.
50 gasten wandelen.
25 gasten zwemmen.
50 gasten doen wat anders.

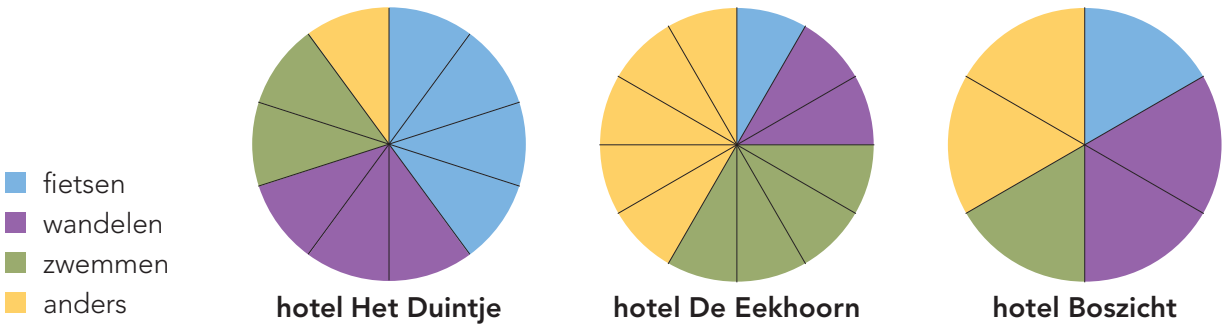

Hoeveel sommen heeft Sam meer uitgerekend dan Lotte?
Reken uit met de verhoudingstabel.

Lotte en Sam rekenen samen een aantal sommen uit.
Als Lotte 4 sommen heeft uitgerekend, dan heeft Sam er 5 uitgerekend.
Aan het eind hebben ze samen 45 sommen uitgerekend.

Sam heeft 5 sommen meer uitgerekend dan Lotte.

Lotte	4	20
Sam	5	25
aantal sommen	9	45

doel 5 HERHALEN

1 Reken om naar de andere maat.

7,6 km = 7600 m

26 dm = 2,6 m

6,7 m = 67 dm

3,4 cm = 34 mm

7,5 m = 750 cm

1123 m = 1,123 km

30 hm = 300 dam

600 dam = 60 hm

2 Reken de lengte uit.

3,8 km + 4250 m = 8050 m

4,6 m + 4 dm = 500 cm

8,3 dm + 11 cm = 94 cm

5,3 km + 1400 m = 6700 m

6,2 hm + 30 m = 650 m

5,1 dm + 6,3 cm = 573 mm

3 Geef de lengtes die even lang zijn dezelfde kleur.

40 mm

0,4 hm

0,04 m

0,4 dm

40 m

0,04 km

0,4 cm

4 cm

4 dam

Welke lengte blijft over? 0,4 cm

Hoeveel mm is dat? 4 mm

REKENPLEIN

Hoeveel rondjes in 10 minuten?
De kinderen doen voor de gymles een warming-up van 10 minuten. Hoeveel rondjes lopen ze?

Merel loopt 960 m. Dat zijn 12 rondjes.

Mo loopt 16 hm. Dat zijn 20 rondjes.

Karim loopt 120 dam. Dat zijn 15 rondjes.

Nora loopt 2 km. Dat zijn 25 rondjes.

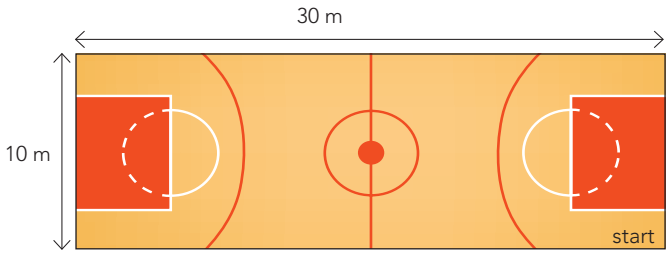

Hoeveel planken?
Meneer De Bruin wil een nieuw tuinhek maken. Hij heeft daarvoor 36 stukken hout nodig van 75 cm lang. Hij koopt planken van 3 m lang, die hij in stukken zaagt. Hoeveel planken moet hij kopen? Leg je antwoord uit.

9 planken

Uit 1 plank van 3 m haalt hij 4 stukken hout van 75 cm. 36 : 4 = 9.

Hoe lang ben jij?
Teken jezelf. Hoe lang ben jij in km, hm, dam, m, dm, cm en mm?
bijvoorbeeld:

Ik ben 0,0015 km lang.

Mijn been is 0,075 dam lang.

Mijn voet is 0,22 m lang.

Mijn arm is 5 dm lang.

Mijn haar is 0,003 hm lang.

Mijn vinger is 60 mm lang.

Mijn nagel is 0,1 dm lang.

BEDENK JIJ EEN RIJ DIE EINDIGT OP 100?

1

Bedenk een rij van 5 die eindigt op 100.
De rij die je bedenkt moet een optelrij zijn.
Elk getal, vanaf het derde getal, is de som van de twee voorgaande getallen.
De rij moet eindigen op 100.
Probeer het uit. Schrijf hier op wat je probeert.

Bij opgave 2 zie je alle rijen die mogelijk zijn. Er zijn 17 verschillende rijen mogelijk.

2

Zijn er nog meer rijen van 5 die eindigen op 100?
Heb je een rij bedacht die op 100 eindigt? Bedenk dan of er nog meer rijen mogelijk zijn die op 100 eindigen. Schrijf hier op wat je probeert.

50	0	50	50	100
47	2	49	51	100
44	4	48	52	100
41	6	47	53	100
38	8	46	54	100
35	10	45	55	100
32	12	44	56	100
29	14	43	57	100
26	16	42	58	100
23	18	41	59	100
20	20	40	60	100
17	22	39	61	100
14	24	38	62	100
11	26	37	63	100
8	28	36	64	100
5	30	35	65	100
2	32	34	66	100

MIJN EUREKA!

a Dit heb ik ontdekt:

b Hoeveel rijen heb je gevonden?

c Wat vond je makkelijk en wat vond je moeilijk?